

The Freedom
to Write

Narges Mohammadi's 2023 Nobel Peace Prize Acceptance Speech

Your Majesties,
Your Royal Highnesses,
Excellencies,
Members of the Norwegian Nobel Committee,
Ladies and Gentlemen,

I express my gratitude to the honorable members of the Nobel Peace Prize Committee for awarding the prestigious and honorable Nobel Peace Prize to the glorious movement of 'Woman, Life, Freedom' and to a woman, a human rights defender, and a democracy advocate, who is imprisoned. Your meaningful and powerful support is appreciated.

I am confident that the undeniable impact of the Nobel Peace Prize on the recent powerful movement of Iranians for peace, freedom, and democracy will go beyond the strength of individual struggle and resistance, and this is hopeful and inspiring for me.

I am one of the millions of proud and resilient Iranian women who have risen against oppression, suppression, discrimination, and tyranny. I remember the unnamed and courageous women who have lived a life of resistance in various areas of relentless oppression.

I write this message from behind the tall and cold walls of the prison. I am a Middle Eastern woman, belonging to a region that, despite having a rich civilization, is now trapped amid war, the fire of terrorism, and extremism. I am an Iranian woman, a proud and honorable contributor to civilization, who is currently under the oppression of a despotic religious government. I am a woman prisoner who, in enduring deep and soul-crushing suffering resulting from the lack of freedom, equality, and democracy, has recognized the necessity of their existence and has found faith.

In the midst of the flames of violence and the perpetuation of tyranny, our issue for years has been more about survival than the improvement of our "quality of life." Essentially, it has become about the possibility of staying alive, survival, and "living" in a world where human life is exposed, without any barrier or shield, to the power of arrogant authoritarian governments and remains helpless against everything.

In the current world, there is a significant and alienating gap between these two situations. We are in the struggle to stay alive. This is our "reality of life." We live the struggle consciously and voluntarily, taking steps that may not guarantee a safe life.

Tyranny is an endless and boundless malevolence, the grim shadow of which has for a long time cast over millions of displaced human beings. Tyranny turns life into death, blessing into lament, and comfort into torment. Tyranny is the subjugator of humanity, will, and dignity. Tyranny is the other side of the coin of war. The intensity of both is devastating. One directly with the destructive flames of visible devastation, and the other insidiously and deceitfully tearing apart "humanity."

Giving up one's life in the valleys of terror and the insecurity of tyranny is like living the frantic life of an unarmed, defenseless human under the fire of missiles and bullets.

Tyranny and war both create a multitude of victims. The victims of tyranny and war are not only those who have lost their lives. Both challenge the humanity and dignity of survivors, observers, and those who remain

silent. Who can claim that in this struggle, humanity remains?

The People, the determining factor in the democracy equation in Iran.
Respected audience,

With this introduction, I want to revisit the moment of announcing the Nobel Peace Prize and the echoes of Ms. Anderson's statement. To the beautiful and meaningful slogan of the Iranian people's movement: "woman."

The opening sentence of my Nobel Peace Prize was the name of the Iranian people's movement, and the focal point of my analysis and strategy is "the people" and society.

The complex equation of fundamental changes and developments aimed at achieving democracy, freedom, and equality in Iran is contingent on the determining factor of "the people," although other fixed and variable parameters also play a crucial role in this equation and should not be overlooked.

The people of Iran have strived for the realization of democracy, freedom, and equality. They have consistently emphasized non-violent protests and civil resistance in their pursuit of these demands, seizing every opportunity to build a society abundant with peace, prosperity, and development. However, the world witnesses a relentless and ruthless government standing against the civil demands of the people for freedom and equality, employing suppression, massacres, executions, and imprisonment. Democracy, due to its inherent capacity for freedom and equality, has been a fundamental demand of Iranian society, and almost unanimously, the civil society calls for fundamental changes and a transition to democracy as a component of the future political system of Iran.

Islamic Republic: A tyrannical and anti-women religious government

In the political arena, the Islamic Republic blocks any political movement in society, restricts political opportunities, and suppresses both collective and individual actions. The Islamic Republic fundamentally alienates itself from being responsive to "the people."

Elections and voting, due to an uncompromising approach, a rigid structure, non-democratic laws, and opaque and fraudulent mechanisms and procedures, are irrelevant to the majority of the people in Iran. The Islamic Republic has reduced the coefficient of political participation to zero, severely suppresses independent civil organizations, and strives to leave no space for freedom beyond its interference and supervision. The government systematically deploys discrimination based on religion, gender, and ethnicity to target "others" in its agenda.

In the judicial realm, it must be explicitly stated that the judicial power of the Islamic Republic is a manifestation of injustice and tyranny, a violator of human rights, and the independence of the judicial branch is an impossible matter since the head of this branch is directly appointed by the Supreme Leader, and revolutionary courts are under the control of security and military institutions. What is not achievable in this judicial system is "justice."

Furthermore, in the cultural domain, the government has endeavored to sustain ideological machinery and propaganda organizations at exorbitant costs to maintain ideological acceptance and continuous extensive propaganda in the society. Despite all this, the government's ideological machinery has lost its functionality, challenging the legitimacy of the government.

In the economic arena, the system supports rentierism, cronyism, and plunder by handing over monopolies and special privileges to groups loyal to itself, turning the economic sphere into a realm of plunder and oppression. Systematic corruption, inefficiency, mismanagement, embezzlement, and looting of public assets have plunged society into poverty, deep inequalities, unemployment, and other disarray. The severe consequences of these policies put the human life of the people and their dignity and status at risk of collapse and destruction. The regime's response to protesters has always been to create cases, arrests, imprisonment, and bullets. The events of November 2019 bear witness to this claim.

In summary, I want to emphasize that the Islamic Republic has jeopardized many of the rights outlined in the Universal Declaration of Human Rights and treaties in all dimensions of people's lives, including political, economic, social, cultural, and environmental aspects.

The movement "Woman, Life, Freedom"; an accelerator of the democratic process

In such circumstances, the widespread movement "Woman, Life, Freedom" emerged in the continuation of historical struggles, taking shape with the agency of Iranian women, following the killing of Mahsa Amini - Zhina Amini, and accompanied by extensive support from men and youth in society.

In this context, especially Iranian women, confronting the religious authoritarian regime face the capability and opportunity to challenge cultural and institutional patterns, becoming a powerful force in the struggle and resistance, outlining the vision of governance and democracy in the future of Iran.

Women have achieved this influential position through 45 years of experience with discrimination and oppression in all private and public spheres, as well as "sexual and gender apartheid," counteracted by their tireless resistance.

The movement "Woman, Life, Freedom," with the overarching idea of the "transition from religious tyranny," expedited the process of achieving democracy, freedom, and equality in Iran, giving clarity and significance to the historical demands of the Iranian people. This movement has contributed significantly to the expansion of civil resistance in Iran, encompassing movements of women, youth, students, teachers, workers, human rights, environmentalists, and more. Essentially, this movement is change-oriented and fundamentally about foundational life.

This movement functions as a subset of "contentious politics" grounded in the trajectory of civil struggles, social movements, and the relentless efforts of the people to achieve a civil society. Despite being currently under severe government suppression, it remains alive and dynamic.

The intensified oppression of women through the "mandatory hijab," a disgraceful government policy, will not lead us to inaction or conformity because we believe that the "mandatory hijab" imposed by the government is not a religious obligation or a cultural pattern but rather a means of maintaining authority and submission throughout society. The abolition of the "mandatory hijab" is equivalent to the abolition of all roots of religious tyranny and breaking the chains of authoritarian oppression.

The reality is that the Islamic Republic regime is at the lowest level of legitimacy and popular social support, situated in a position of unstable equilibrium, and the emergence of any element as a catalyst will mark the final form of opposition policies and the "transition from religious tyranny." This is because belief in democracy and human rights is not limited to intellectual matters among Iranian intellectuals but has been actualized in collective and individual actions across the entire society.

Strategy for Strengthening Civil Society and Ensuring Human Rights in Iran

Respected audience,

The powerful and widespread movement of the Iranian people requires the growth, expansion, and empowerment of the institutions of civil society and the development of a network structure to mobilize the forces of the movement.

On the other hand, civil society is the essence of democracy, and without a strong civil society, the future of democracy in Iran will not be guaranteed. Iranian civil society has valuable historical experiences and, despite severe suppression by the government, has continued to survive in various forms. Now is the time for the strengthening and support of the international civil society towards the civil society in Iran, and I will exert all my efforts in this regard.

The realization of democracy is contingent upon the realization of human rights. Human rights have reached the level of historical awareness among the people of Iran and constitute the focal point of the activities of

many movements, currents, and groups. It has the capacity and power to create widespread national solidarity and coalitions.

The support of global public opinion through reputable international media will undoubtedly have significant effects on the continuity and strengthening of the democratic movement of the Iranian people.

Respected audience,

Undoubtedly, the people of Iran will continue their struggle, but in the current globalized world, the role of governments, global civil society, including international organizations and institutions, media, and independent non-governmental civil organizations is undeniable.

I deeply appreciate the support of international human rights organizations, as well as women's civil organizations, artists, the global PEN network of writers, intellectuals, and global media for their impactful support of the "Woman, Life, Freedom" movement.

However, the reality is that governments and international organizations have not shown the necessary and deserving serious attention, practical coherence, and a proactive approach to supporting the triumph of the Iranian people. The policies and strategies of Western governments have been shallower than necessary to authentically empower the will of the Iranian people to achieve their goals, making democracy more achievable in this part of the world and ensuring peace.

Human rights do not happen in a vacuum, while human rights in Iran are under the multilateral pressures of powerful oppressive forces. Western governments should not postpone democracy and human rights by adopting strategies focused on the continuation of the Islamic Republic's rule. It is expected that the global civil society will provide more serious support to the Iranian people's efforts for democratic transition and non-violent struggle to achieve peace, democracy, and human rights, without delaying further.

Strategy for the Formation of International Will and Consensus

Respected audience,

The recognition of the right to national sovereignty and the "right to determine the destiny" of peoples and nations, after the heavy cost of wars, has been a respectable and highly progressive chapter for human existence and significant progress in safeguarding peace. However, the world witnesses, and history attests, that the issue of aggression and violation by rulers against their people's own "fundamental rights" remains a significant and unresolved problem, endangering global peace and causing suffering to humanity.

The adoption of the Universal Declaration of Human Rights by the United Nations and the existing mechanisms, treaties, and international and European courts have not prevented the persistent and brutal suppression, destruction of lives, violation of the fundamental rights of people, torture, discrimination, and oppression by rulers against their defenseless populations. In the current world, economics, religion, and governance in many nations are under the sway of powerful interest groups with entrenched histories, and the newly formed institution of human rights is under pressure from these institutions.

The world witnesses that no document, to the extent of the Universal Declaration of Human Rights, has been violated. What is the solution? Has the time not come for the world to urgently find a unified and coherent solution?

In my belief, the globalization of peace and human rights is more fundamental and effective than the globalization of any other matter.

The reality is that the consequences and repercussions of human rights violations, which are the cost of maintaining authoritarian governments, do not remain within geographical borders. The severe and irreparable consequences of migration, displacement, the emergence of wars, unrest, military interventions, and the creation of a conducive environment for the growth of terrorist groups and extremism, such as the wide-ranging consequences of interstate warfare, spread throughout the entire world.

It seems that in the globalized world, either human rights will become respected internationally, or human rights violations will continue to spread across state borders. I will contribute my share alongside human rights activists and defenders to the global realization of human rights.

Respected audience,

I am honored to be the second recipient of the Nobel Peace Prize from the proud country of Iran, alongside my esteemed mentor and colleague, Ms. Shirin Ebadi. Iran, with its ancient and illustrious civilization, has always been a symbol of elevation and progress. We are the inheritors of this civilization and its values.

Our history, cultural heritage, and civilization are not only our past connections but also shape our future and provide a foundation for us to lean on together. We stand for democracy and human rights, and this is not strange for a resilient and hardworking people who have been pioneers in advocating for limiting government power, seeking freedom, and pursuing justice in the region.

The elements of stability and continuous resistance and struggle in the composition and fabric of the history, culture, and beliefs of the Iranian people have been powerful and influential. The current resistance of the people, representing various ethnicities, religions, diverse political approaches, and across the widespread geography of Iran over the past years, is commendable.

The "Woman, Life, Freedom" movement is the heir and debtor to all these years of resistance with various strategies. From the widespread and bloody protests against the fraudulent presidential elections of 1988 to the "water" protests in the bloody November of 2019, and from the protests against the downing of the Ukrainian plane to the ongoing protests by teachers, workers, retirees, and other social groups. These days, the lifestyle has become the daily arena for the resistance of the youth who have transformed the streets and public spaces into a platform for widespread civil resistance. Resistance is alive, and the struggle endures.

Continuous resistance and non-violence are the strong strategies. This is the difficult path that Iranians have taken until today, relying on their historical awareness and collective will. The Iranian people will dismantle obstruction and despotism with persistence. Do not doubt, this is certain.

I, alongside civil society, resilient and courageous women and men of Iran, with hope and eagerness, extend my hand to all forces, movements, and individuals focusing on peace, the global covenant of human rights, and democracy. I am confident that the light of freedom and justice will shine powerfully on the land of Iran. At that moment, we will celebrate the victory of democracy and human rights over tyranny and authoritarianism, and the anthem of the people's triumph on the streets of Iran will resonate worldwide.

Narges Mohammadi
Azar 1402 (Dec 2023)
Evin Prison, Iran

اعلاحضرتین ،
والاحضرتان ،
عالیجنابان،
اعضای محترم کمیته صلح نوبل نروژ ،
خانمها و آقایان

از ریاست و اعضای محترم کمیته‌ی نوبل صلح سپاسگزارم که با اعطای جایزه‌ی معتبر و پرافتخار صلح نوبل از جنبش باشکوه "زن، زندگی، آزادی" و از یک زن زندانی مدافع حقوق بشر و دموکراسی‌خواه، حمایت معنادار و پر قدرتی کردید. یقین دارم تأثیر تردیدناپذیر جایزه صلح نوبل بر جنبش پر قدرت اخیر ایرانیان برای صلح، آزادی و دموکراسی، بیش از فزونی قدرت مبارزه و مقاومت فردی من خواهد بود و این برای من امیدآفرین و شورانگیز است.

من یکی از میلیون‌ها زن سربلند و مقاوم ایرانی‌ام که برای رفع ستم، سرکوب، تبعیض و استبداد به پا خاسته‌اند. یاد می‌کنم از زنان بی‌نام و نشانی که در حوزه‌های گسترده‌ی سرکوب بی‌امان، جسورانه مقاومت و در واقع مقاومت را زندگی کرده‌اند. این پیام را از پشت دیوارهای بلند و سرد زندان می‌نویسم.

من یک زن خاورمیانه‌ای‌ام. خاورمیانه‌ای که گرچه از سابقه تمدنی بسیار غنی برخوردار بوده ، اما اکنون در میان جنگ، آتش تروریسم و بنیادگرایی گرفتار شده است. من یک زن ایرانی‌ام. ایرانی تمدن ساز و پرافتخار که امروز تحت ظلم بی‌امان حکومت دینی استبدادی زن‌ستیز است. من زنی زندانی‌ام که در تحمل رنج‌های عمیق و جان‌کاه ناشی از فقدان آزادی، برابری و دموکراسی، به ضرورت وجود آن‌ها پی برده و ایمان یافته‌ام.

در میان شعله‌های خشونت و در قدرت‌یابی و تداوم استبداد ، سال هاست مسئله ما ، پیش و بیش از ارتقاء "کیفیت زندگی"، اساسا امکان "زنده ماندن" ، " بقاء" و "زندگی کردن" شده است.

در چنین وضعیتی "حیات برهنه" انسان، بی‌هیچ حایل و سپری در مقابل قدرت سرکش حکومت‌های استبدادی قرار می‌گیرد و در مقابل همه چیز، بی‌پناه می‌ماند.

در دنیای کنونی فرق معنادار و شکاف بزرگ و بیگانه‌کننده‌ای بین این دو وضعیت وجود دارد. ما در تقلائی "زنده" ماندنیم.

این "واقعیت زندگی" ماست. ما مبارزه را زندگی می‌کنیم و آگاهانه و داوطلبانه گام به راهی می‌گذاریم که شاید جان سالم به در نبریم. استبداد، شرارتی پایان‌ناپذیر و بی‌حد و مرز است که سایه‌ی شومش را دیرزمانی است که بر سر میلیون‌ها انسان آوار کرده‌است. استبداد، زندگی را به مرگ، موهبت را به حسرت و آسایش را به عذاب تبدیل می‌کند. استبداد ذایل‌کننده‌ی "انسانیت"، "اراده" و "شرافت" انسان است. "استبداد" روی دیگر سکه‌ی "جنگ" است. شدت ویرانگری و انهدام هر دو هولناک است. یکی مستقیم با شعله‌های ویرانگر آتش که قابل رؤیت است و دیگری مودبانه و فریبکارانه "انسان" را پاره پاره می‌کند. جان دادن "انسان" در دالان‌های "وحشت" و ناامنی استبداد، چون جان دادن پرهراس یک انسان بی‌پناه زیر آتش موشک و گلوله است.

"استبداد" و "جنگ"، فزون‌بخش "قربانی" است. قربانیان "استبداد" و "جنگ" فقط جان‌باختگان نیستند. هر دو ، "انسانیت" و "شرافت" بازماندگان ، ناظران و سکوت‌کنندگان را به چالش می‌کشند و کیست که ادعا کند در این معرکه ، "انسان" باقی می‌ماند؟

"مردم" ، "عنصر تعیین‌کننده معادله دموکراسی در ایران

حضار محترم

با این مقدمه، می‌خواهم به لحظه‌ی اعلام جایزه نوبل صلح و پژواک طنین صدای خانم اندرسون برگردم. به شعار زیبا و پرمحتوای جنبش مردم ایران؛ "زن، زندگی، آزادی".

جمله‌ی آغازین جایزه صلح نوبل من، نام جنبش مردم ایران بود و نقطه‌ی اتکاء و مرکز ثقل تحلیل و راهبرد من نیز "مردم" و "جامعه" است. معادله‌ی پیچیده‌ی تغییرات و تحولات بنیادین معطوف به تحقق دموکراسی، آزادی و برابری در ایران، تابعی از عنصر تعیین‌کننده‌ی "مردم" است، گرچه پارامترهای ثابت و متغیر دیگری نیز ضرورتاً در این معادله نقش ایفا می‌کنند که تأثیرگذارند و نباید از نظر دور نگه داشته شوند. مردم ایران برای تحقق دموکراسی، آزادی و برابری تلاش کرده‌اند. آنان برای تحقق این مطالبات همواره بر اعتراضات خشونت پرهیز و مقاومت مدنی تأکید و از هر فرصت و امکانی برای ساختن جامعه‌ای سرساز از صلح، رفاه و توسعه بهره گرفته‌اند. اما جهان شاهد است که حکومت سرسختانه و بی‌رحمانه با سرکوب، کشتار، اعدام و زندان در مقابل خواسته‌ها و مطالبات مدنی، آزادی‌خواهانه و برابری‌طلبانه مردم ایستاده است . دموکراسی به واسطه‌ی ظرفیتی که برای تحقق آزادی و برابری در دل خود دارد، مطالبه‌ی بنیادین جامعه ایران بوده و قریب به اتفاق جامعه مدنی ، خواهان تغییرات بنیادین و گذار به دموکراسی به‌عنوان مولفه نظام سیاسی آینده ایران هستند.

جمهوری اسلامی؛ حکومت دینی استبدادی و زن‌ستیز

جمهوری اسلامی در عرصه‌ی سیاسی، راه هرگونه تحرک سیاسی را در جامعه مسدود کرده و ساختارهای فرصت‌های سیاسی را محدود و حوزه‌های کنش‌های جمعی و فردی را سرکوب می‌کند. جمهوری اسلامی اساساً با پاسخگویی به "مردم" بیگانه است. انتخابات و صندوق‌های رأی به دلیل رویکرد متحجرانه، ساختار متصلب، قوانین غیردموکراتیک و مکانیزم و رویه‌های غیرشفاف و متقلبانانه، برای اکثریت مردم ایران موضوعیتی ندارد. جمهوری اسلامی ضریب امکان مشارکت سیاسی را ضرب در صفر کرده و سازمان‌های مدنی مستقل را به شدت سرکوب می‌کند و تلاش می‌کند تا هیچ فضای آزادی را به معنای حوزه‌ای خارج از دخالت و نظارت خود باقی نگذارد. حکومت، "تبعیض" بر اساس "دین"، "جنسیت" و "قومیت" را به طور هدفمند و سیستماتیک به منظور فرودستی "دیگر" ها در دستور کار خود قرار می‌دهد. در عرصه‌ی قضایی باید به صراحت اعلان کنم که قوه‌ی قضائیه جمهوری اسلامی، مظهر بی‌عدالتی و ظلم و عامل نقض حقوق بشر است، استقلال قوه‌ی قضائیه امری محال است، چرا که ریاست این قوه، منصوب مستقیم ولی فقیه و دادگاه‌های انقلاب، تحت سلطه‌ی نهادهای امنیتی و نظامی‌اند. آنچه در این سیستم قضایی مجال تحقق نمی‌یابد، "عدالت" است.

همچنین حکومت در عرصه‌ی فرهنگی تلاش کرده تا با هزینه‌های گزاف، ماشین ایدئولوژی و سازمان‌های تبلیغاتی را سر پا نگه دارد تا به جامعه‌پذیری ایدئولوژیکی و تبلیغات گسترده دائمی بپردازد و با سانسور، حذف کامل رسانه‌های مستقل، کنترل و سرکوب، فرهنگ واقعی جامعه را به مهمیز کشد. با این‌همه ماشین ایدئولوژی حکومت کارکرد خود را از دست داده و افکار عمومی مشروعیت حکومت را به چالش کشیده است.

در عرصه‌ی اقتصادی نظام حامی پرور (رانتیر)، رفاقت سالار (کرونیستی) و غارتی با واگذاری انحصارات و امتیازات ویژه به گروه‌های وفادار به خود، حوزه اقتصاد را بدل به عرصه غارت و سرکوب کرده است. فساد افسارگسیخته سیستماتیک، ناکارآمدی و سوءمدیریت، اختلاس و غارت اموال و ذخایر عمومی، جامعه را دچار فقر، نابرابری‌های عمیق، بی‌کاری و دیگر نابسامانی‌ها کرده که تبعات سنگین این سیاست‌ها، "زیست انسانی"، مردم و "شان" و "منزلت" انسانی آنها را در معرض "فروپاشی" و "انهدام" قرار داده‌است. پاسخ رژیم در برابر معترضان همواره پرونده سازی، دستگیری، زندان و گلوله بوده است. آبان ۹۸ شاهدی بر این مدعا است. می‌خواهم اجمالاً تأکید کنم که جمهوری اسلامی بسیاری از حقوق مندرج در اعلامیه جهانی حقوق بشر و میثاقین را در همه ابعاد زندگی مردم اعم از سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی به مخاطره افکنده است.

جنبش "زن، زندگی، آزادی"؛ شتاب‌بخش فرایند دموکراسی

در چنین شرایطی است که جنبش فراگیر "زن، زندگی، آزادی" در امتداد مبارزات تاریخی، با عاملیت "زنان" ایران، پس از کشته شدن مهسا - ژینا امینی شکل گرفت و با حمایت گسترده مردان و جوانان جامعه همراه شد.

در چنین بستری مردم ایران به ویژه "زنان" در سئیز رو در رو با رژیم دینی استبدادی، توان و امکان به چالش کشیدن الگوهای فرهنگی و نهادی را کسب کرده‌اند و به قدرتی تأثیرگذار در "مبارزه" و "مقاومت" و ترسیم چشم‌انداز دولت و دموکراسی در آینده‌ی ایران تبدیل شده‌اند. زنان، این موقعیت تأثیرگذار را به موجب ۴۵ سال تجربه‌ی تبعیض و ستم در تمام عرصه‌های خصوصی و عمومی و "آپارتاید جنسی و جنسیتی" و متقابلاً مقاومت‌های خستگی ناپذیرشان به دست آورده‌اند.

جنبش "زن، زندگی، آزادی" با ایده‌ی سترگ و فراگیر "گذار از استبداد دینی"، فرایند تحقق دموکراسی، آزادی و برابری را در ایران شتاب داد و مطالبات تاریخی مردم ایران را وضوح و معنا بخشید. این جنبش در تداوم جنبش‌ها و خیزش‌های زنان، جوانان، دانشجویان، معلمان، کارگران، حقوق بشر، محیط زیست و... به بسط مقاومت مدنی مردم ایران کمک شایان توجهی کرد. این جنبش ماهیتاً "تغییرمحور" و اساساً "زندگی بنیاد" است.

این جنبش به منزله‌ی "بسطی از سیاست‌های ستیز" (contentious politics) متکی بر سیر مبارزات مدنی، جنبش‌های اجتماعی و تلاش خستگی‌ناپذیر مردم برای تحقق "جامعه مدنی" است. گرچه در حال حاضر تحت شدیدترین سرکوب‌های حکومت قرار دارد، اما زنده و پویا است. تشدید سرکوب زنان به موجب "حجاب اجباری" ننگین حکومتی، ما را دچار "انفعال" یا "انطباق" نخواهد کرد، چرا که باور داریم "حجاب اجباری" از سوی حکومت، نه فریضه‌ای دینی و الگویی فرهنگی، بلکه به منظور جریان و شریان عنصر "سلطه" و "تسلیم" در رگ و پی کل جامعه بوده و "لغو حجاب اجباری" به منزله لغو تمام شقوق سلطه و شکستن سرکوب استبداد دینی است.

واقعیت این است که رژیم جمهوری اسلامی در نازل‌ترین سطح مشروعیت و پایگاه اجتماعی مردمی و در موقعیت "تعادل ناپایدار" قرار دارد و ظهور هر عنصری به عنوان کاتالیزور، شکل نهایی سیاست‌های ستیز و "گذار از استبداد دینی" را رقم خواهد زد. چرا که باور به "دموکراسی" و "حقوق بشر" صرفاً امور محصور در "زیست ذهنی" روشنفکران ایران نیست، بلکه کنش‌های جمعی و فردی پردامنه‌ای را در کل جامعه رقم زده است.

راهبرد تقویت جامعه‌ی مدنی و تضمین حقوق بشر در ایران

حضرار محترم

جنبش قدرتمند و فراگیر مردم ایران برای به ثمر نشستن، نیاز به رشد، گسترش و قدرت‌یابی سازمان‌های جامعه مدنی و توسعه ساختار شبکه‌ای برای بسیج نیروهای جنبش دارد.

از سویی دیگر "جامعه‌ی مدنی" جان‌مایه‌ی "دموکراسی" است و بدون "جامعه‌ی مدنی" قدرتمند، آینده‌ی "دموکراسی" در ایران تضمین نخواهد شد. جامعه‌ی مدنی ایران از تجارب تاریخی ارزشمندی برخوردار است و علی‌رغم سرکوب شدید و بی‌امان حکومت، به اشکال مختلف به بقای خود ادامه داده‌است و اکنون زمان "تقویت" و "حمایت" گسترده جامعه مدنی بین‌المللی از "جامعه‌ی مدنی" ایران فرا رسیده و من تمام تلاش خود را در این خصوص به کار خواهم گرفت.

تحقق "دموکراسی" مستلزم تحقق "حقوق بشر" است. "حقوق بشر" به سطح آگاهی تاریخی مردم ایران رسیده و سرفصل فعالیت بسیاری از جنبش‌ها، جریانات و گروه‌هاست و ظرفیت و توان ایجاد همبستگی و ائتلاف‌های گسترده‌ی ملی را پیدا کرده‌است. همراهی افکار عمومی جهان از طریق "رسانه‌های" معتبر جهانی بی‌تردید اثرات جدی در تداوم و تقویت جنبش دموکراتیک مردم ایران خواهد داشت.

حضار محترم

بی‌گمان مردم ایران به مبارزه ادامه خواهند داد، اما در دنیای جهانی شده‌ی کنونی، نقش دولت‌ها، جامعه مدنی جهانی، از جمله سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی، رسانه‌ها و سازمان‌های مدنی مستقل و غیر دولتی انکار ناپذیر است.

من عمیقاً از حمایت نهادهای بین‌المللی حقوق بشری، هم‌نظر سازمان‌های مدنی زنان، هنرمندان، انجمن جهانی قلم، نویسندگان و روشنفکران و رسانه‌های جهانی برای حمایت‌های تأثیرگذارشان از جنبش "زن، زندگی، آزادی" سپاسگزارم.

اما واقعیت این است که دولت‌ها و سازمان ملل آن‌چنان که ضروری و سزاوار می‌نمود، اهتمام جدی، انسجام عملی و رویکردی پیش‌برنده برای حمایت معطوف به پیروزی مردم ایران نداشته‌اند. سیاست‌ها و راهبردهای دولت‌های غربی سطحی‌تر از آن بوده که با اصالت بخشی به اراده‌ی مردم ایران برای رسیدن به اهدافشان، دموکراسی را در این نقطه از جهان ممکن‌تر و صلح را تضمین نمایند.

حقوق بشر در خلأ اتفاق نمی‌افتد، حال آن‌که حقوق بشر در کشور ایران تحت فشارهای چندجانبه نیروهای قدرتمند سرکوبگر قرار دارد و دولت‌های غربی نمی‌بایست با اتخاذ راهبردهای سرگردان معطوف به استمرار حکومت جمهوری اسلامی، دموکراسی و حقوق بشر را به تأخیر اندازند و انتظار می‌رود جامعه مدنی جهانی حمایت‌های جدی‌تری از تلاش مردم ایران برای گذار دموکراتیک و خشونت‌پرهیز برای دست‌یابی به صلح و دموکراسی و حقوق بشر انجام دهند.

راهبرد شکل‌گیری اراده و انسجام بین‌المللی

حضار محترم

به رسمیت شناخته شدن حق "حاکمیت ملی" و "حق تعیین سرنوشت" مردم و ملل پس از هزینه‌های سنگین جنگ‌ها، قابل احترام، بسیار مترقی، سرفصل جدیدی برای زیست بشر و پیشرفت بزرگی برای محافظت از صلح بوده‌است، اما جهان شاهد است و تاریخ گواهی می‌دهد که مسئله‌ی "تجاوز" و "تعرض" حاکمان به "حقوق اساسی مردم"، خودشان، مسئله‌ای بزرگ و حل‌نشده باقی مانده و صلح پایدار جهانی را به مخاطره افکنده و بشریت از آن رنج می‌برد.

تصویب اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر در سازمان ملل و سازوکارهای موجود، معاهدات و دادگاه‌های بین‌المللی و اروپایی نیز نتوانسته‌اند مانع افسارگسیختگی سرکوب وحشیانه، انهدام زندگی، تجاوز به حقوق بنیادین مردم، شکنجه، اعمال تبعیض و ستم حاکمان بر مردم بی‌پناشان شوند. در جهان کنونی، اقتصاد، دین و دولت-ملت‌ها از نهادهای قدرتمند تاریخی برخوردارند و نهاد تازمجان‌یافته‌ی حقوق بشر از سوی نهادهای قدرتمند تحت فشار قرار گرفته‌است.

جهان شاهد است که هیچ سندی به اندازه‌ی اعلامیه‌ی جهانی حقوق بشر، نقض نشده‌است. راهکار چیست؟ آیا زمان آن فرا نرسیده تا جهان اراده و اهتمام کند که با یکپارچگی و انسجام راه حلی بیابد؟

به باور من جهانی شدن صلح و حقوق بشر، مقدم و کارسازتر از جهانی شدن هر امر دیگری است. واقعیت این است که تبعات و پیامدهای نقض حقوق بشر که بهای ابقاء حکومت‌های اقتدارگرا است، در داخل مرزهای جغرافیایی نمی‌ماند و تبعات سنگین و جبران‌ناپذیر مهاجرت، آوارگی، بروز جنگ‌ها، آشوب‌ها، مداخلات نظامی و ایجاد بستر مناسب برای رشد گروه‌های تروریستی و بنیادگرایی، چون تبعات پهن دامنه‌ی جنگ بین کشورها، به کل جهان سرایت می‌کند.

به نظر می‌رسد در دنیای جهانی شده، یا "حقوق بشر"، جهانی خواهد شد، یا پیامدهای "نقض حقوق بشر". من به سهم خود در کنار تلاشگران و مدافعان حقوق بشر برای جهانی شدن حقوق بشر تلاش خواهم کرد.

حضار محترم

من در کنار استاد و همکار عزیزم سرکار خانم شیرین عبادی دومین دریافت‌کننده‌ی مدال نوبل صلح از کشور سربلند ایرانم. ایران تمدنی کهن و پر افتخار دارد و همواره در تقالای بالندگی و بهروزی بوده‌است. ما وارثان این تمدن و تقالاییم. تاریخ و میراث فرهنگی و تمدنی گذشته، تنها پیوند ما نیست، آینده نیز ما را در کنار و تکیه‌گاه هم قرار داده‌است. ما در تقالای دموکراسی و حقوق بشریم و این از مردمانی سخت‌کوش و مقاوم که پیش‌تاز مشروط کردن قدرت دولت، آزادی‌خواهی و عدالت طلبی در منطقه بوده‌اند، امری غریب نیست.

عنصر پایدار و روزافزون " مقاومت " و " مبارزه " در ترکیب و بافت تاریخ، فرهنگ و باورهای مردم ایران، قدرتمند و تأثیرگذار بوده‌است. مقاومت امروز مردم از اقوام، مذاهب، عقاید، رویکردهای سیاسی مختلف و در جغرافیای فراگیر ایران طی سالین گذشته ستودنی است. جنبش "زن، زندگی، آزادی"، وارث و وامدار همه این سال‌ها مقاومت با استراتژی گوناگون است. از اعتراضات فراگیر و خونین مردم به انتخابات فرمایشی و متقلبانه ۸۸، دی ماه ۹۶ تا اعتراضات "آب"، از آبان خونین ۹۸ تا اعتراض به سرنگونی هواپیمای اوکراینی و اعتراضات مستمر معلمان، کارگران، بازنشسته گان و دیگرگروه‌های اجتماعی.

این روزها سبک زندگی، بستر مقاومت روزمره جوانانی است که خیابان و عرصه عمومی را به فضایی برای مقاومت مدنی فراگیر تبدیل کرده‌اند. مقاومت، زنده و مبارزه پایرجاست.

مقاومت مداوم و خشونت‌پرهیز بس سترگ است. این همان راه دشواری است که ایرانیان به اتکای آگاهی تاریخی و اراده‌ی جمعی خود تا امروز پیموده‌اند. مردم ایران با استمرار، انسداد و استبداد را ویران خواهند کرد. تردید نکنید، این امر قطعی است. من در کنار جامعه مدنی، زنان و مردان مقاوم و شجاع ایران با امید و اشتیاق دست تمام نیروها، جریانات و افراد با محوریت پایبندی به صلح، میثاق جهانی حقوق بشر و دموکراسی را می‌فشارم.

یقین دارم نور آزادی و عدالت با قدرت به سرزمین ایران تابانده خواهد شد. در آن بزنگاه، پیروزی دموکراسی و حقوق بشر را بر استبداد و اقتدارگرایی جشن خواهیم گرفت و پژواک سرود پیروزی مردم در خیابان‌های ایران در سراسر جهان طنین انداز خواهد شد.

نرگس محمدی

آذر ۱۴۰۲

اوپن